

PRAWO ADMINISTRACYJNE

Część szczególna

Praca zbiorowa
pod redakcją
prof. dr hab. Bronisława Sitka
mgr Mariusza Olędzkiego

**WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI
EUROREGIONALNEJ
im. Alcide De Gasperi
Józefów 2004**

Niniejszy skrypt opracował zespół autorski w składzie:

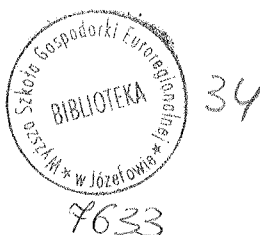
dr Wacław Brzęk (rozdz. III);
mgr Mariusz Olędzki (rozdz. I – II);
mgr Iwona Sekuła (rozdz. V i IX);
dr Magdalena Sitek (rozdz. VI i VIII);
prof. dr hab. Bronisław Sitek (rozdz. IV i VII).

Projekt okładki i stron tytułowych: Maria Fafińska

Redaktor: prof. dr hab. **Bronisław Sitek**

Redaktor techniczny: **Norbert Przyborowski, Dorota Kornecka**

Korekta: **Norbert Przyborowski**

Druk:
SowadrukSp z o.o.
ul. Hrubieszowska 6a
01 209 Warszawa
sowadruk.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tego skryptu nie może być powielana ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych – bez pisemnej zgody autora i wydawcy.

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I WYBRANE PRAWA, WOLNOŚCI ORAZ OBOWIĄZKI OBYWATELA POLSKIEGO.....	8
I Prawa i wolności obywatela polskiego.....	9
1. Prawo do informacji publicznej	9
1.1. Uwagi wprowadzające	9
1.2. Zakres podmiotowy	10
1.3. Zakres przedmiotowy	10
1.4. Udzielenie informacji	10
2. Wolność tworzenia i działania partii politycznych	11
2.1. Uwagi wprowadzające	11
2.2. Powstanie partii	12
2.3. Finansowanie i majątek partii politycznych	13
2.4. Likwidacja partii	14
3. Wolność zrzeszania się	15
3.1. Stowarzyszenie	15
3.1.1. Uwagi wprowadzające	15
3.1.2. Rodzaje i cechy szczególne stowarzyszeń	15
3.1.3. Powstanie stowarzyszenia. Statut i organy stowarzyszenia	16
3.1.4. Rozwiązanie i likwidacja stowarzyszenia	18
3.1.5. Stowarzyszenie zwykłe	18
3.2. Fundacja	19
3.2.1. Uwagi wprowadzające	19
3.2.2. Powstanie fundacji	19
3.2.3. Likwidacja fundacji	20
3.3. Działalność pożytku publicznego i wolontariat	21
3.3.1. Uwagi wprowadzające	21
3.3.2. Organizacja pożytku publicznego	22
3.3.3. Nadzór nad organizacją pożytku publicznego	23
3.3.4. Wolontariusz	23
4. Wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich ..	24
4.1. Uwagi wprowadzające	24
4.2. Zgromadzenia publiczne	25
4.3. Zawiadomienie organu gminy o organizacji zgromadzenia	25
4.4. Przewodniczący zgromadzenia	26
4.5. Przedstawiciel organu	26
5. Prawo do przeprowadzania zbiórek publicznych	26
5.1. Uwagi wprowadzające	26
5.2. Pozwolenie na przeprowadzenie zbiórki publicznej	27
II Obowiązki obywatela polskiego	28
1. Obowiązek szanowania i oddawania należytej godności godłu, barwom narodowym i hymnowi Rzeczypospolitej Polskiej	28
1.1. Uwagi wprowadzające	28
1.2. Godło Rzeczypospolitej Polskiej	28
1.3. Barwy Rzeczypospolitej Polskiej	28
1.4. Flaga państwowa Rzeczypospolitej Polskiej	29

1.5. Hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej	29
2. Powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej	29
2.1. Uwagi wprowadzające	29
2.2. Komisje lekarskie	30
2.3. Odroczenie służby wojskowej	31
2.4. Powołanie do zasadniczej służby wojskowej	31
2.5. Przeniesienie do rezerwy	32
2.6. Obowiązek służby wojskowej	32
2.7. Mobilizacja i czas wojny	33
2.8. Ochrona granic państwowych	34
Rozdział II	
SYTUACJA PRAWNA OBYWATELA POLSKIEGO	35
1. Obywatelstwo polskie	35
1.1. Zasady ogólne dotyczące obywatelstwa polskiego	35
1.2. Nabycie obywatelstwa z mocy prawa	36
1.3. Nabycie obywatelstwa w drodze decyzji administracyjnej	38
1.4. Nabycie obywatelstwa przez oświadczenie	39
1.5. Odzyskanie obywatelstwa	39
1.6. Utrata obywatelstwa	39
2. Ewidencja ludności oraz dowody osobiste	40
2.1. Uwagi wprowadzające	40
2.2. Obowiązek meldunkowy	40
2.3. Dowód osobisty	43
2.4. Wymiana, utrata oraz zwrot dowodu osobistego	44
3. Paszport	45
3.1. Uwagi wprowadzające	45
3.2. Organ paszportowy	45
3.3. Wydanie paszportu	45
3.4. Odmowa wydania paszportu	46
4. Akty stanu cywilnego	47
4.1. Uwagi wprowadzające	47
4.2. Czynności dotyczące akt stanu cywilnego	48
4.3. Akt urodzenia	48
4.4. Akt małżeństwa	49
4.5. Akt zgonu	50
4.6. Odpisy aktów stanu cywilnego i zaświadczenia	50
4.7. Zmiana imion i nazwisk	51
4.8. Organy dokonujące zmiany imion i nazwisk	52
Rozdział III	
SYTUACJA PRAWNA CUDZOZIEMCA	53
1. Uwagi wprowadzające	53
2. Zakres podmiotowy ustawy	53
3. Zakres przedmiotowy ustawy	54
4. Przekraczanie granicy	55
5. Wizy	58
6. Zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony	61
7. Zezwolenie na osiedlenie się	63
8. Karta pobytu	66

9. Kontrola legalności pobytu cudzoziemców	66
10. Wydalanie cudzoziemców i zobowiązanie do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	67
11. Postępowanie w sprawie zatrzymania cudzoziemca, umieszczenia go w strzeżonym ośrodku lub zastosowania wobec niego aresztu w celu wydalenia	70
12. Pobyt cudzoziemców w strzeżonym ośrodku lub w areszcie w celu wydalenia	71
13. Rejestry, ewidencja i wykaz w sprawach cudzoziemców	73
14. Odpowiedzialność przewoźnika	76
15. Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców	77

Rozdział IV

SYSTEM OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W POLSCE	78
--	----

1. Podstawa prawna funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce	78
2. Rodzaje uczelni wyższych	78
3. Utworzenie uczelni wyższej	79
4. System kształcenia w Polsce i w Europie	79
5. Organy uczelni wyższej	80
6. Nadzór nad uczelniami wyższymi	82
6.1. Minister Edukacji Narodowej i Sportu	82
6.2. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego	82
6.3. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów	83
6.4. Państwowa Komisja Akredytacyjna	83
7. Podstawy prawne funkcjonowania systemu oświaty w Polsce	83
8. Ogólna charakterystyka systemu oświaty w Polsce	84
9. Rodzaje szkół	85
10. Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi	85
11. Organy szkoły	86

Rozdział V

SYSTEM OCHRONY ZDROWIA W POLSCE	89
---------------------------------------	----

1. Uwagi wprowadzające	89
2. Zakłady opieki zdrowotnej	89
3. Ubezpieczenia zdrowotne oraz Narodowy Fundusz Zdrowia	94

Rozdział VI

PRAWO INFRASTRUKTURY	100
----------------------------	-----

1. Uwagi wprowadzające	100
2. Drogi publiczne	100
3. Administracja drogowa	100
4. Transport drogowy	101
5. Transport kolejowy	104
6. Prawo budowlane	106
7. Prawa i obowiązki uczestników procesu budowlanego	106
8. Pozwolenie na budowę	108
8.1. Zgłoszenie	109
8.2. Pozwolenie na budowę lub rozbiorę obiektu budowlanego	110
9. Budowa i oddawanie do użytku obiektów budowlanych	111

10. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego	112
Rozdział VII	
PRAWO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	114
1. Zasady organizacji działalności gospodarczej w Polsce.....	114
2. Podstawy prawne działalności gospodarczej w Polsce	116
3. Swoboda działalności gospodarczej a zezwolenia i koncesje	116
3.1. Koncesjonowanie działalności gospodarczej.....	116
3.2. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej.....	118
4. Krajowy Rejestr Sądowy.....	119
5. Rejestr przedsiębiorców	123
6. Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	126
7. Rejestr niewypłacalnych dłużników	127
8. Samorządy gospodarcze	128
Rozdział VIII	
OCHRONA ŚRODOWISKA	129
1. Podstawy prawne ochrony środowiska w Polsce	129
2. Ochrona środowiska naturalnego w Polsce.....	129
2.1. Informacje o środowisku	129
2.2. Państwowy monitoring środowiska oraz rozpowszechnianie informacji o środowisku	131
2.3. Udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska ..	131
2.4. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko	132
2.5. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć	132
2.6. Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	133
3. Ochrona przyrody	134
4. Prawo wodne	135
4.1. Zarządzanie zasobami wodnymi	136
4.2. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna oraz państwowa służba hydrogeologiczna	137
4.3. Planowanie w gospodarowaniu wodami	138
4.4. Kataster wodny.....	138
5. Nadzór nad organizacjami genetycznie zmodyfikowanymi – GMO	138
6. Prawo łowieckie	139
Rozdział IX	
PRAWO ENERGETYCZNE W POLSCE	142
1. Uwagi wprowadzające	142
2. Prawo energetyczne	142
3. Rezerwy państwowe oraz zapasy obowiązkowych paliw	148